

tribuna | MANUEL PARÈS I MAICAS. Professor universitari

La vigència d'un intel·lectual carismàtic

Alfonso Carlos Comín, mort fa vint-i-cinc anys, va ser una de les figures més il·lustres de la intel·lectualitat catalana de la segona meitat del segle XX, marxista de soca-rel i alhora cristià de conviccions molt arrelades

El dia 23 de juliol darrer fou la data en la qual va morir fa 25 anys, una de les figures més il·lustres de la intel·lectualitat catalana de la segona meitat del segle XX. És especialment recordat en determinats àmbits d'esquerra i en els religiosos compromesos, però que va exercir una marcada influència en les dècades dels anys seixanta i setanta. Va néixer el 9 d'agost de 1933 en terres aragoneses, d'una família carlina i dretana. Atès que la seva família es va instal·lar a Barcelona, va estudiar-hi la carrera d'enginyer industrial, però la seva activitat, des de la seva joventut, es va inserir principalment en els camps que esmento tot seguit. En tot cas, vull assenyalar d'entrada que, fet insòlit, era alhora un marxista de soca-rel i un cristià de conviccions molt arrelades, congruents naturalment amb la seva ideologia profundament social i rupturista de moltes coses de l'ordre establert. Ell i el jesuïta García Nieto, marxista, igual com Comín i que pertanyia a una de les famílies més adinerades de Barcelona, fundaren un moviment qualitativament molt im-

portant, que fou Cristians per al Socialisme. Que avui, dissortadament, gaudeix d'una escassa rellevància.

a) En l'ensenyament fou un dels professors més preuats de l'Escola professional del Clot, i de l'Escuela de Mandos Intermedios, ambdues institucions molt vinculades amb la Companyia de Jesús. D'aquí va venir la seva profunda relació amb els seus membres, no sempre fàcil en funció de la seva forta personalitat, poc donada a cedir en aquells temes socials i polítics que constituïen un dels eixos cabdals de la seva vida. En tot cas, com a professor d'ESADE, cal subratllar la seva tasca junt amb García Nieto, ja que van crear l'Institut d'Estudis Laborals. Crec que fou un gran professor tenint sempre en compte la capacitat i la força amb la qual defensava les seves conviccions en matèria social enfront de la desigualtat i de la injustícia social.

b) Fou una persona amb una sòlida cultura amb múltiples interessos, generalment orientats vers la dimensió progressista que la cultura hauria de tenir. Tingué una profunda activitat com a escriptor, publicant llibres sobre temàtica

social i també d'economia, com *España del Sur*, així com de contingut religiós, que era una de les seves principals preocupacions. Per altra banda, fou un dirigent editorial important, com és el cas de Laia (entre d'altres), on fou director literari, i que publicà obres molt importants, en català o en castellà, com, per exemple, la gran col·lecció de textos filosòfics en català (que encara apareix), iniciativa paradigmàtica, que avui dirigeix Pere Lluís Font, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona.

c) La seva dimensió ideològica fou profundament influïda pel personalisme de Mounier, i lògicament pels pensadors marxistes, començant per Marx, l'obra del qual coneixia àmpliament.

d) Com a personalitat política marxista patí nombroses detencions i passà diverses temporades a la presó. Per exemple, un any i quatre mesos, per haver escrit un article crític contra el sistema franquista en la revista cristiana francesa d'esquerra *Témoignage Chrétien*. Ésser marxista i catòlic d'esquerra li va costar moltes dificultats. Fou membre del Partit Socialista Unificat de Catalunya. on va

ocupar un lloc distingit i fou elegit diputat del Parlament de Catalunya, però la seva malaltia li va impedir ocupar el seu escó. En efecte, dissortadament va contraure un càncer maligne, que va durar set anys, però atesa la seva fermesa d'esperit, no li va impedir estar en actiu, en les seves múltiples activitats, fins molt poc abans de la seva mort el 23 de juliol de 1980. Cal subratllar i agrair els esforços fets per la seva vídua, fills i un grup d'amics, que varen crear la Fundació Comín, que ha publicat la seva obra completa en set volums. A més, anualment atorga un premi a una persona o institució, espanyola o estrangera, que es distingeixi per la seva actuació en el camp de la solidaritat social. En un acte recent commemoratiu que va tenir lloc al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona es va palesar que, sobretot pels que vam tenir la sort de conèixer-lo, el seu record segueix molt present. Vull subratllar que Comín, com Vázquez Montalbán, són uns intel·lectuals que s'han identificat amb Catalunya, i els hem de considerar uns autèntics intel·lectuals catalans.